

Run như cây

Quan lớn, được bổ về một địa phương, dự tính một cuộc ra mắt dân chúng. Ngài thông sức xuống các làng để cho nơi nơi phải dọn đường sạch sẽ đón quan trên. Lý trưởng chấp hành nghiêm lệnh, bắt dân chúng ai cũng phải ra lao dịch. Riêng có một anh học trò nghèo cứ nhất định không đi. Đúng hôm quan tới nơi, lý trưởng bắt anh ta ra đình để trình quan về một tên dân ngỗ ngược.

Quan gọi anh ta đến quát:

- Mà là hạng gì mà dám kháng lệnh hương lý không đi dọn đường?

Anh kia đáp:

- Bẩm quan lớn, tôi là học trò, là kẻ sĩ. Sĩ là đáng trọng nên tôi không đi.

Quan đập bàn mắng át:

- Trọng, trọng gì? Chẳng qua là anh lười nhác, thấy gọi đến tên thì trốn tránh chứ trọng với khinh gì? Được, đã nhận là học trò, là kẻ sĩ thì để ta xem tài học ra thế nào? Ta ra cho một vế đối, không đối được sẽ có đòn.

Quan đọc câu đối bắt phải đối ngay:

- Chàng màng, chàng màng, thấy dọn đường thì lùi như cuốc.

Anh học trò không cần nghĩ ngợi, đối ngay:

- Hục hắc, hục hắc, nghe tin giặc đã run như cày.

Câu đối sắc sảo làm sao! Nhưng câu đối không ngờ lại chạm nọc quan! Có người biết rằng vị quan này một dạo đã tỏ ra nhút nhát khi xảy ra loạn lạc, nên mới cạy cục xin về quanh vùng Kinh Bắc, Kinh đô cho được an toàn. Câu đối vô tình đã xoáy vào nhược điểm ấy. Quan lớn đành chỉ nói vài câu qua quýt để tống anh học trò đi cho đỡ ngứa.